

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорноговь аймгийн Сайхандулаан сумын эрүүл мэндийн төвийн
2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДГА-2023/112/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.dornogovi@audit.gov.mn

Дорноговь аймаг

Сайншанд сум

2023 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий

Утас: 261665, 70522734

Цахим хаяг: gan-ulziit@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр

Утас: 70523020

Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn

Аудитор: Т.Оюунтуяа

Утас: 99048991

Цахим хаяг: oyuntuya@esanhuu.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (705) 2-27-34

Цахим хуудас: dornogovi@audit.gov.mn

2023.02.24 № 1-6/254

таний _____ -ны № _____ -т

САЙХАНДУЛААН СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА
У.НАСАНЖАРГАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дорноговь аймгийн Сайхандулаан сумын эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ. Дорноговь аймгийн Сайхандулаан сумын эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд тус байгууллагын үйл ажиллагаанд асуудлын онцлох хэсэгт дурдах асуудал илрээгүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь аудиторын мэргэжлийн шийдлээр тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал нөлөө үзүүлсэн асуудлуудыг авч үзлээ.

Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний тухай хууль, Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт орж, эрүүл мэндийн байгууллагуудын даатгалын сангаас төлөх зардлын төлбөрийг тусламж үйлчилгээний гүйцэтгэлээр тооцож, 2021 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн олгох болсон байна.

Илрүүлэлтээр шилэн дансны цахим системд 7 хоногийн хугацаанд оруулбал зохих 515.7 сая төгрөгийн мэдээллүүдээс нийт 378.9 сая төгрөгийн 18 гүйлгээ, 49.8 сая төгрөгийн төсөв, хөрөнгө зарцуулах 5 шийдвэрийг хугацаа хоцроосон, мөн цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 21.3 сая төгрөгийн орлогын 3 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө зарцуулах 37.2 сая төгрөгийн 8

шийдвэрийг огт мэдээлээгүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 "Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", 6.4 "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ:" 6.4.5 "Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр", 6.4.8 "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр"; заалтуудтай нийцээгүй байна.

Анхан шатны бармитын тулгалтаар 36 харилцагчдаас 27.6 сая төгрөгийн худалдан авалтад и-баримт аваагүй байна. Энэ нь үнэлгээ ба хуваарилалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүйгээс гадна НББ-н тухай хуулийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэсэн заалтууд, НӨАТ-ын тухай хуулийн 17.3.2-т "бараа, ажил, үйлчилгээг борлуулсан тухай бүр төлбөрийн баримтыг татвар төлөгчид олгоно"; 17.6-д "Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй", Сангийн сайдын 2017 оны 347 тоот тушаалаар батлагдсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар"-ын 6.5 "Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна." заалтуудыг зөрчиж байна.

Тооллогын үр дүнг хэлэлцэж баталсан акт үйлдээгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.6-д заасан "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах," гэсэн заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Эд хариуцагчийн гаргасан тайланг нягтлан бодогч сар бүр хянаж гарын үсгээр баталгаажуулаагүй байна. Энэ нь УСНБББОУС-1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20-р зүйлийн 20.1.3, 20.2.6-д заасан "аж ахуйн нэгж, байгууллагын хөрөнгийн орлого, зарлагын баримт болон санхүүгийн тайланд хоёрдугаар гарын үсэг зурах", "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Ур чадварын нэмэгдэл олгох дүгнэх журам баталж мөрдөөгүй байна. Энэ нь Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолын 3.4 дэх заалт, Засгийн газрын 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтын 3 дахь заалт " энэ журмын 4-т заасан шалгуур үзүүлэлтийн дагуу ...", НББ-ийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.6 "14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ:, 14.4.6.бүх зардал; гэсэн хуулийн заалтуудтай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

2022 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан 3 зорилт, 14 арга хэмжээний хэрэгжилт 94.2 хувь, хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөж зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 78.3 хувийн биелэлттэй байна.

Дорноговь аймгийн Сайхандулаан сумын Эрүүл мэндийн төв нь төсвийг хэмнэлттэй зарцуулж хүрэх үр дүндээ хүрч ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т. ГАН-ӨЛЗИЙ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	94,583,095.59	98,787,624.51
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	134,218.96	7,757,291.58
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	134,218.96	7,757,291.58
3121	Төгрөг	79,285.00	7,757,291.58
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	7,757,291.58
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	79,285.00	-
3122	Гадаад валют	54,933.96	-
31221	Төрийн сангийн харилцах	54,933.96	-
33	АВЛАГА	46,382,100.00	7,266,240.00
335	Бусад авлага	46,382,100.00	7,266,240.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	46,382,100.00	7,266,240.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	48,066,776.63	83,764,092.93
351	Түүхий эд материал	35,959,236.63	62,790,898.93
35110	Тусгай зориулалттай материал	-	3,147,231.16
35130	Эм боох материал	35,959,236.63	59,643,667.77
354	Хангамжийн материал	12,107,540.00	20,973,194.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,638,800.00	2,069,300.00
35420	Аж ахуйн материал	4,125,000.00	4,829,304.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	1,395,600.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,325,000.00	8,309,990.00
35460	Хүнсний материал	528,740.00	939,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	2,490,000.00	3,430,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	267,129,266.36	252,448,709.09
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	267,129,266.36	252,448,709.09
392	Биет хөрөнгө	263,758,016.28	249,894,208.93
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	149,323,930.00	149,323,930.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,794,424.26)	(16,462,514.46)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	54,849,990.00	53,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,627,074.69)	(19,927,074.77)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	117,198,758.00	133,429,938.80
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(58,789,276.70)	(67,526,802.10)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	23,397,897.56	22,546,947.56
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(11,663,447.63)	(13,365,713.62)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	10,540,564.00	10,540,564.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(678,900.00)	(1,665,066.48)
393	Биет бус хөрөнгө	3,371,250.08	2,554,500.16
39301	Програм хангамж	2,112,000.00	1,727,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(816,749.92)	(1,248,499.84)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	2,076,000.00	2,076,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	361,712,361.95	351,236,333.60
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	10,516,900.00	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	10,516,900.00	-
413	Өглөг	10,516,900.00	-
4136	Бусад өглөг	10,516,900.00	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	10,516,900.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	351,195,461.95	351,236,332.95
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	351,195,461.95	351,236,332.95
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	185,195,461.95	185,516,731.06
512	Хуримтлагдсан үр дүн	147,558,657.90	147,599,528.90
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	147,558,657.90	147,558,657.90
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	40,871.00
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	18,120,072.99	18,120,072.99
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	361,712,361.95	351,236,332.95

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	481,558,540.88	463,618,313.74
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,008,364.88	67,869,889.08
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,008,364.88	67,869,889.08
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,008,364.88	67,869,889.08
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	23,497,578.50

1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,008,364.88	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	75,423,153.56	4,522,921.80
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	145,687,544.78	39,849,388.78
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	479,550,176.00	395,748,424.66
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	329,574,500.00	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	329,574,500.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	129,661,765.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,663,500.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	35,371,930.00	-
131107	Эрүүл мэндийн даабгалын нэмэлт орлого	70,626,335.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	9,208,595.00	21,985,244.66
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	9,208,595.00	21,985,244.66
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	11,105,316.00	373,763,180.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	11,105,316.00	373,763,180.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	579,606,973.79	461,076,824.15
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	579,606,973.79	461,076,824.15
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	556,206,973.79	461,076,824.15
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	243,648,303.40	261,900,400.39
210101	Үндсэн цалин	139,325,910.37	183,598,803.39
210102	Нэмэгдэл	78,835,620.90	56,068,808.10
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3,710,998.24	2,429,999.90
210104	Урамшуулал	21,775,773.89	19,552,789.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	250,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,783,243.00	28,941,853.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,498,144.48	21,319,181.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,491,299.87	2,206,985.80
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,811,699.28	1,765,588.66
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	452,899.59	325,400.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,529,199.78	3,324,697.08
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	8,860,895.00	5,587,966.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,733,895.00	1,345,646.66
210302	Түлш, халаалт	6,837,000.00	3,842,320.00
210303	Цэвэр, бохир ус	290,000.00	400,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	39,541,006.00	40,674,036.00
210401	Бичиг хэрэг	2,588,600.00	3,072,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,571,910.00	27,512,530.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	887,216.00	1,058,576.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,255,500.00	159,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,237,780.00	8,871,630.00
2105	Нормативт зардал	177,531,639.45	72,039,287.98
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	170,255,719.45	59,668,931.98
210502	Хоол, хүнс	5,469,660.00	9,990,356.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,806,260.00	2,380,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,358,700.00	6,961,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	2,742,400.00
210604	Урсгал засвар	6,358,700.00	4,218,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	132,000.00	1,198,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	132,000.00	1,198,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,518,678.38	6,249,250.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	19,333,822.38	5,431,250.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	270,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	378,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	83,856.00	137,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	33,000.00
210807	Газрын төлбөр	15,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,832,508.56	37,524,729.13
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,799,346.50	1,022,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	26,033,162.06	36,502,729.13
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	23,400,000.00	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,400,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	23,400,000.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(98,048,432.91)	2,541,489.59
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	29,056,666.62	2,500,617.94
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	29,056,666.62	2,500,617.94
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(29,056,666.62)	(2,500,617.94)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(127,105,099.53)	40,871.65

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	433,168,076.00	458,361,863.16
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	23,497,578.50
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	23,497,578.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	23,497,578.50
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	23,497,578.50
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	433,168,076.00	434,864,284.66
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	329,574,500.00	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	329,574,500.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	83,279,665.00	46,382,100.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,663,500.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	35,371,930.00	-
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	24,244,235.00	46,382,100.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	9,208,595.00	21,985,244.66
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	9,208,595.00	21,985,244.66
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	11,105,316.00	366,496,940.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	11,105,316.00	366,496,940.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	406,105,457.04	433,185,090.54
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	406,105,457.04	433,185,090.54
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	382,705,457.04	433,185,090.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	240,159,427.40	261,900,400.39
210101	Үндсэн цалин	135,837,034.00	190,127,399.39
210102	Нэмэгдэл	78,835,620.90	49,682,212.10
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3,710,998.70	2,287,999.90
210104	Урамшуулал	21,775,773.80	19,552,789.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	250,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,783,243.00	28,941,853.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	19,498,144.48	21,319,181.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,491,299.87	2,206,985.80
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,811,699.28	1,765,588.66
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	452,899.59	325,400.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,529,199.78	3,324,697.08
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	9,548,895.00	12,143,646.66
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,733,895.00	1,345,646.66
210302	Түлш, халаалт	7,525,000.00	10,398,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	290,000.00	400,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,184,136.00	34,566,796.00
210401	Бичиг хэрэг	2,241,800.00	7,639,210.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,689,260.00	20,547,910.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	757,216.00	958,576.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,498,800.00	1,378,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,997,060.00	4,043,100.00
2105	Нормативт зардал	37,669,317.64	69,067,475.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	31,500,677.64	57,728,605.50
210502	Хоол, хүнс	4,669,140.00	9,297,870.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,499,500.00	2,041,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,559,460.00	15,369,298.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,999,760.00	1,173,400.00
210602	Тавилга	305,000.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,995,000.00	1,575,000.00
210604	Урсгал засвар	1,259,700.00	12,620,898.00
2107	Томилолт, зочны зардал	132,000.00	1,198,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	132,000.00	1,198,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	27,098,978.00	6,878,250.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,917,978.00	5,610,250.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	720,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	378,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	137,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	33,000.00
210807	Газрын төлбөр	15,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,570,000.00	3,119,370.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,570,000.00	3,119,370.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	23,400,000.00	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,400,000.00	-

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	23,400,000.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	27,062,618.96	25,176,772.62
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	3,264,900.00	17,553,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,264,900.00	17,553,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	3,264,900.00	17,553,700.00
222001	Тоног төхөөрөмж	3,264,900.00	16,873,700.00
223001	Бусад хөрөнгө	-	680,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(3,264,900.00)	(17,553,700.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	23,797,718.96	7,623,072.62
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		134,218.96
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	134,218.96	7,757,291.58

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	185,516,731.06	18,120,072.99	147,558,657.90	351,195,461.95
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	40,871.65	40,871.65
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	185,516,731.06	18,120,072.99	147,599,529.55	351,236,333.60

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	531,787,000.00	416,330,584.54	115,456,415.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	531,787,000.00	399,306,784.54	132,480,215.46
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	531,787,000.00	399,306,784.54	132,480,215.46
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	321,980,500.00	252,958,464.39	69,022,035.61
210101	Үндсэн цалин	205,631,500.00	181,185,463.39	24,446,036.61
210102	Нэмэгдэл	90,823,800.00	49,682,212.10	41,141,587.90
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,752,000.00	2,287,999.90	2,464,000.10
210104	Урамшуулал	19,773,200.00	19,552,789.00	220,411.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,000,000.00	250,000.00	750,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,173,500.00	28,941,853.99	10,231,646.01
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,644,400.00	21,319,181.89	5,325,218.11
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,132,300.00	2,206,985.80	925,314.20
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,505,700.00	1,765,588.66	740,111.34
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	626,500.00	325,400.56	301,099.44
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,264,600.00	3,324,697.08	2,939,902.92
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	11,534,000.00	12,143,646.66	(609,646.66)
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,134,000.00	1,345,646.66	788,353.34
210302	Түлш, халаалт	9,000,000.00	10,398,000.00	(1,398,000.00)
210303	Цэвэр, бохир ус	400,000.00	400,000.00	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	45,502,500.00	32,601,306.00	12,901,194.00
210401	Бичиг хэрэг	8,500,700.00	7,639,210.00	861,490.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,002,300.00	18,582,420.00	6,419,880.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,499,700.00	958,576.00	1,541,124.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,499,800.00	1,378,000.00	2,121,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,000,000.00	4,043,100.00	1,956,900.00
2105	Нормативт зардал	52,221,000.00	46,096,595.50	6,124,404.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	43,798,400.00	38,526,925.50	5,271,474.50
210502	Хоол, хүнс	6,047,600.00	5,528,670.00	518,930.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,375,000.00	2,041,000.00	334,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	43,598,000.00	15,369,298.00	28,228,702.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	15,083,500.00	1,173,400.00	13,910,100.00
210602	Тавилга	6,968,100.00	-	6,968,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,336,400.00	1,575,000.00	1,761,400.00
210604	Урсгал засвар	18,210,000.00	12,620,898.00	5,589,102.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	1,933,200.00	1,198,000.00	735,200.00
210702	Дотоод албан томиллолт	1,933,200.00	1,198,000.00	735,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,387,600.00	6,878,250.00	509,350.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,505,300.00	5,610,250.00	(104,950.00)
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	623,200.00	720,000.00	(96,800.00)
210803	Даатгалын үйлчилгээ	550,000.00	378,000.00	172,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	515,600.00	137,000.00	378,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	164,400.00	33,000.00	131,400.00
210807	Газрын төлбөр	29,100.00	-	29,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,456,700.00	3,119,370.00	5,337,330.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,456,700.00	3,119,370.00	5,337,330.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	17,023,800.00	(17,023,800.00)
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	17,023,800.00	(17,023,800.00)
222001	Тоног төхөөрөмж	-	16,343,800.00	(16,343,800.00)
223001	Бусад хөрөнгө	-	680,000.00	(680,000.00)
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	531,787,000.00	423,953,657.16	107,833,342.84
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	172,782,900.00	-	172,782,900.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	172,782,900.00	-	172,782,900.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	25,409,900.00	21,985,244.66	3,424,655.34
132001	Орон нутгийн төсвөөс	25,409,900.00	21,985,244.66	3,424,655.34
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	298,380,300.00	366,496,940.00	(68,116,640.00)
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	298,380,300.00	366,496,940.00	(68,116,640.00)
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	35,213,900.00	35,471,472.50	(257,572.50)
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	35,213,900.00	23,497,578.50	11,716,321.50
120009	Нэмэлт дансны үлдэгдлээс санхүүжих	-	11,973,894.00	(11,973,894.00)
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		134,218.96	(134,218.96)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		7,757,291.58	(7,757,291.58)
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	17.00	17.00	-
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12.00	12.00	-
620003	Үйлчлэх ажилтан	1.00	1.00	-
620004	Гэрээт ажилтан	3.00	3.00	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		79,285.00
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	46,461,385.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	45,931,485.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	33,878,306.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	8,941,936.00
210101	Үндсэн цалин	-	8,941,936.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	1,965,490.00
210402	Тээвэр, шатахуун	-	1,965,490.00
2105	Нормативт зардал	-	22,970,880.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	19,201,680.00
210502	Хоол, хүнс	-	3,769,200.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	12,053,179.00
213305	Нэмэлтийн дансны үлдэгдэл төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	12,053,179.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	529,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	529,900.00
222001	Тоног төхөөрөмж	-	529,900.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	46,382,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	46,382,100.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	-	46,382,100.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	79,285.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 13.7 сая төгрөгийн 2 алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 13.7 сая төгрөгийн 2 алдааг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

1. Үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа тавигдаагүй 36 хөрөнгө, дахин үнэлгээ хийгдсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа алдаатай тавигдсанаас элэгдлийн зардал 6.4 сая төгрөг дутуу тооцогдсоныг;
2. Эрүүл мэндийн даатгалаас авах нэг иргэний нормативт санхүүжилтийн 11, 12-р сарын 20% болох 7.3 сая төгрөгийг авлагаар бүртгээгүй байсныг тус тус залрууллаа.

Аудитаар нийт 5 зөрчил² илэрснээс 5 зөвлөмж өгсөн.

3.3 Зөвлөмж

1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тус байгууллагын Шилэн дансны цахим системд 7 хоногийн хугацаанд оруулбал зохих 515.7 сая төгрөгийн мэдээллүүдээс нийт 378.9 сая төгрөгийн 18 гүйлгээ, 49.8 сая төгрөгийн төсөв, хөрөнгө зарцуулах 5 шийдвэрийг хугацаа хоцроосон, мөн цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 21.3 сая төгрөгийн орлогын 3 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө зарцуулах 37.2 сая төгрөгийн 8 шийдвэрийг огт мэдээлээгүй байна. Энэ нь төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө шамшигдуулах, орлого нуун дарагдуулах, зориулалтын бус, үр ашиггүй зарцуулалт хийгдэх үр дагавартай.

Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 “Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх”, 6.4 “Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ:” 6.4.5 “Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр”, 6.4.8 “бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр”; заалтуудтай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансанд холбогдох мэдээллүүдийг тогтоосон хугацаанд үнэн зөв, бүрэн оруулах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

2. Төлбөрийн цахим баримттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Анхан шатны баримтын тулгалтаар 36 харилцагчдаас 27.6 сая төгрөгийн худалдан авалтад и-баримт аваагүй байна. Энэ нь төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй зарцуулагдах үр дагавартай.

Мөн үнэлгээ ба хуваарилалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүйгээс гадна НББ-н тухай хуулийн 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалтууд, НӨАТ-ын тухай хуулийн 17.3.2-т “бараа, ажил, үйлчилгээг борлуулсан тухай бүр төлбөрийн баримтыг татвар төлөгчид олгоно”; Сангийн сайдын 2017 оны 347 тоот тушаалаар батлагдсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягыг нөхөх заавар”-ын 6.5 “Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо

---

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/;

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм” заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хүчин төгөлдөр анхан шатны баримтыг бүрдүүлж ажиллах

3. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тооллогын үр дүнг хэлэлцэж баталсан акт үйлдээгүй байна. Энэ нь хөрөнгө үр ашиггүй зарцуулагдах, дутагдах үр дагавартай.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.6-д заасан “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах;” гэсэн заалттай нийцэхгүй, иж бүрэх байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгийн тооллогыг бодитой, чанартай хийж, тооллогын үр дүнгээр холбогдох мэдээллүүдийг тодорхой тусгаж /хэзээ, ямар дансыг, аль өдрийн үлдэгдлээр тоолсон эсэх/, акт үйлдэж байх.

4. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Эд хариуцагчийн гаргасан тайланг нягтлан бодогч сар бүр хянаж гарын үсгээр баталгаажуулаагүй байна. Энэ нь өмч, хөрөнгө дутагдах, ашиггүй зарцуулагдах, бодитой мэдээллээр хангагдаж чадахгүй байх үр дагавартай.

Мөн УСНББОУС-1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20-р зүйлийн 20.1.3, 20.2.6-д заасан “аж ахуйн нэгж, байгууллагын хөрөнгийн орлого, зарлагын баримт болон санхүүгийн тайланд хоёрдугаар гарын үсэг зурах”, “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодогч сар бүр эд хариуцагчийн тайланг хянан, тоо ширхэгийг тодорхой гаргаж, гарын үсэг болон бусад баталгаажуулалтыг ханган хариуцлагатай ажиллах.

5. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Ур чадварын нэмэгдэл олгох дүгнэх журам баталж мөрдөөгүй байна. Энэ нь бусдын өмнө хүлээх хариуцлага бодитоор илэрхийлэгдэхгүй, тайлагнагдахгүй байх үр дагавартай.

Мөн Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолын 3.4 дэх заалт, Засгийн газрын 382 дугаар тогтоолын 4 дүгээр хавсралтын 3 дахь заалт “ энэ журмын 4-т заасан шалгуур үзүүлэлтийн дагуу ..... ”, НББ-ийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.6 “14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ:, 14.4.6.бүх зардал; гэсэн хуулийн заалтуудтай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын дотоод хяналт шалгалтын журам болон ур чадварын нэмэгдэл олгох журмыг боловсруулан, холбогдох хууль тогтоомжийг мөрдөж ажиллах, үнэн зөв байх, цаг хугацаандаа байх зарчмуудыг мөрдөж гарсан ажил гүйлгээг тухай бүрт нь бодитой бүртгэх

Дээрх албан шаардлагын биелэлтүүдийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 6 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа тавигдаагүй 36 хөрөнгө, дахин үнэлгээ хийгдсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа алдаатай тавигдсанаас элэгдлийн зардал 6.4 сая төгрөг дутуу тооцогдсон	1	6,403.8	0	-	1	6,403.8	1	6,403.8	0	-		
Эрүүл мэндийн даатгалаас авах нэг иргэний нормативт санхүүжилтийн 11, 12-р сарын 20% болох 7.3 сая төгрөгийг авлагаар бүртгээгүй	1	7,266.2	0	-	1	7,266.2	1	7,266.2	0	-		
Дүн	2	13,670.1	-	-	2	13,670.1	2	13,670.1	-	-		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Анхан шатны бармитын тулгалтаар 36 харилцагчдаас 27.6 сая төгрөгийн худалдан авалтад и-баримт аваагүй байна.	1						1					
Тооллогын үр дүнг хэлэлцэж баталсан акт үйлдээгүй байна.	1						1					
Эд хариуцагчийн гаргасан тайланг нягтлан бодогч сар бүр хянаж гарын үсгээр баталгаажуулаагүй байна.	1						1					
Ур чадварын нэмэгдэл олгох дүгнэх журам баталж мөрдөөгүй байна.	1						1					
Дүн	4						4					-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Тус байгууллагын Шилэн дансны цахим системд 7 хоногийн хугацаанд оруулбал зохих 515.7 сая төгрөгийн мэдээллүүдээс нийт 378.9 сая төгрөгийн 18 гүйлгээ, 49.8 сая төгрөгийн төсөв, хөрөнгө зарцуулах 5 шийдвэрийг хугацаа хоцроосон, мөн цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 21.3 сая төгрөгийн орлогын 3 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө зарцуулах 37.2 сая төгрөгийн 8 шийдвэрийг огт мэдээлээгүй байна.	1		-	-	-	-	1	
Дүн	1		-	-	-	-	1	